

Поштовани,

Захваљујем се на могућности учествовања на „крњим“ јавним консултацијама како се види из Вашег плана. Наиме, консултације у којима нема дијалога између организатора и заинтересованих учесника, где нема никаквог одговора зашто неки предлози нису прихваћени је у суштини привид јавног консултовања, односно само формално поштовање одговарајуће законске обавезе. Налик је на „Speaker’s corner“ у Хајд парку где свако може да говори шта жели а слушаоци су ту због забаве, не да нешто сазнају. То да се консултације обављају у сред летње сезоне годишњих одмора је додатни не баш позитиван контекст.

Најпре желим да похвалим напоре оних који су писали ове измене и допуне са циљем да основни правилник о обављању делатности електронских комуникација учине јаснијим и разумљивијим. То се посебно односи на додатне дефиниције и значајно побољшану табелу.

Ипак имам и неколико сугестија.

1. „Мрежа на локацији корисника“ је проглашена у дефиницијама (члан 2) за **јавну комуникациону мрежу**. Када се ради о мрежи која је у власништву оператора то је свакако исправно и мислим да треба додати ту одредницу. Таква мрежа треба да буде јавна и да подлеже правилима за расчлањавање локалне петље. Међутим, када се ради о мрежи унутар неке фирме, стамбене зграде или стана, која **није** у власништву оператора, мислим да Агенција нема законски основ за такву одлуку. То је приватно власништво чије коришћење је само за потребе власника и нема никаквог разлога да га Агенција регулише (изузев у погледу додељивања фреквенција ако се ради о бежичној мрежи у фреквенцијским опсезима за које се издају посебне дозволе).
2. Пошто дата дефиниција (члан 2) кабловске мреже обухвата и металне парице које се користе у „класичној“ телефонској мрежи сматрам да је дефиниција јавне телефонске мреже редундантна и непотребна. Према Закону „*телефонска мрежа* је електронска комуникациона мрежа која се користи за пружање јавно доступних телефонских услуга и омогућава пренос говора и података између терминалних тачака мреже.“ У том контексту и мреже са коаксијалним или оптичким кабловима, ако се преко њих пружа „јавно доступна телефонска услуга“ су „телефонске мреже“. Додатни разлог је да се по свим тим мрежама пружају исте услуге (нешто другачијом технологијом) те нема разлога за раздвајање. Предлажем брисање те дефиниције.
3. Сматрам да је дефиниција за „неосветљено влакно“ сасвим коректна.
4. Суштинском примедбом на Правилник сматрам дефинисање „јавне говорне услуге“ а посебно додавање друге реченице. У Закону постоји само „јавно доступна телефонска услуга“ и не видим потребу да се уводи нова дефиниција поготову не

са циљем увођења нетехничког ограничења. Основни задатак (не и једини) Агенције је да обезбеди равноправну конкуренцију на телекомуникационом тржишту. У том циљу је у Закону о електронским комуникацијама уведена обавеза (која у земљама Европске уније важи више од деценије) о рашчлањавању локалне петље. Агенција је у складу са тим и донела одговарајући правилник, мада треба размислити зашто је то и даље мртво слово на папиру. Овом пак одредбом у Правилнику се, без основа у Закону, забрањује постојање оператора који би за пружање говорне услуге користио мрежу других оператора на бази расчлањавања петље. Стога је ова реченица директно супротна ономе што Агенција према Закону треба да ради, да обезбеђује равноправност свих учесника на телекомуникационом тржишту у корист крајњих корисника и друштва, и потпуно је супротно јасној и законски дефинисаној оријентацији на тржишну привреду.

Сматрам да читаву дефиницију „јавна говорна услуга“ треба брисати јер у Закону већ постоји одговарајућа дефиниција која се фактички поклапа са „новом“ дефиницијом изузев по питању власништва. Посебно мислим да је друга реченица у дефиницији противзаконита јер Агенција нема право да успоставља ограничења којих нема у Закону.

Иста формулација „сопствена мрежа“ се понавља у члану 4. тачка 2, у члану 11. (нови члан 14а) и 12. и такође реч „сопствена“ треба брисати јер власништво над мрежом не мора да има везе са пружањем услуге. Неопходно је да пружалац услуге има могућност да гарантује квалитет услуге али то може да чини и када мрежу (у целини или коришћењем расчлањавања петље) изнајми од њеног власника. Ово може да представља ограничење и да се мрежа за дистрибуцију електричне енергије (коришћењем PLC модема) или оптички каблови уз дистрибуцију гаса, користе и за телефонске услуге ако оператори нису њени власници.

5. У дефиницији услуге „преноса медијских садржаја“ је унето и „и са њима повезаних интерактивних услуга“. Мислим да тај део треба изоставити или прецизирати. Када се ради о избору програма за „видео на захтев“, снимање програма ради одложеног гледања, услуге „електронског водича“, мислим да се, бар за сада, не морају дефинисати као посебне услуге. Али са овако широком дефиницијом ту би могле да буду и услуге са додатом вредношћу а оне треба да буду посебна категорија. Можда треба експлицитно обухватити и „припејд“ услуге без писаног уговора када се куповином картице за декодовање програма прихватају општи услови.
6. Мислим да се за евиденцију у члану 3. Не може захтвати „испуњавање прописаних услова“. Оператори се евидентирају када изразе **намеру** да пружају услуге. Потврда да је уписан у регистар оператора може да му буде потребна да би склапао (интерконекционе) уговоре пре почетка пружања услуге. Наравно Агенција има право и дужност, када услуга почне да се пружа, да провери да ли су одговарајући технички услови испуњени и предузме законске мере ако нису.

7. Из истих разлога као у претходној тачки, не може се **унапред** тражити извод из катастра водова али има смисла захтевати да сви новоизграђени каблови буду унети у катастар а за раније изграђене дати примерен рок да се то учини. У тренутку пријављивања потенцијални оператор не мора имати ниједну „жицу“ закопану у земљу али му статус оператора може бити потребан да би склапао уговоре о коришћењу права пролаза.
8. Мислим да има смисла размислити о пружању (и говорних) услуга номадским корисницима и такву опцију понудити у пријави. На све већем броју места је доступно WiFi повезивање и неке услуге могу да се пружају независно од тренутне локације корисника. Бесплатни севиси, као Skype, не морају да се евидентирају али они који се наплаћују би свакако требало.

С поштовањем,
Миленко Цветиновић